

ת"פ 31589/12/15 - מדינת ישראל נגד אלדר טל

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 31589-12-15 מדינת ישראל נ' טל

בפני כב' השופט יצחק שמעוני

בעניין: מדינת ישראל על ידי ענף תביעות ירושלים
משטרת ישראל

המאשימה

נגד

אלדר טל

הנאשם

על ידי ב"כ עוה"ד מג'ד בדר

גזר דין

כתב האישום והסדר הטיעון

1. הנאשם, תושב ירושלים, יליד שנת 1945, הורשע על פי הודאתו שניתנה במסגרת הסדר טיעון בעבירה של החזקה של שטר כסף מזויף לפי סעיף 2(462) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").

על פי כתב האישום שתוקן במסגרת הסדר הטיעון, שבועיים עובר ליום 13.8.15 רכש הנאשם מאדם שפרטיו וזהותו אינם ידועים, 100 שטרות מזויפים של 100 ₪ בתמורה ל- 3,000 ₪. הנאשם רכש מהאחר כל שטר מזויף של 100 ₪ בתמורה ל- 35 ₪. הנאשם התקשר לאחר והשניים נפגשו והנאשם רכש את השטרות המזויפים.

ביום 13.8.15, התקשר השוטר ניר ברעם לנאשם ושאל אותו האם ברשותו שטרות מזויפים. הנאשם השיב בחיוב והשוטר והנאשם סיכמו להיפגש באזור הדוידקה בירושלים ושם הנאשם ימסור לשוטר 50 שטרות מזויפים של 100 ₪ ובתמורה ימסור לו השוטר 2,500 ₪. השניים נפגשו והנאשם מסר לשוטר 40 שטרות מזויפים של 100 ₪, ואז נעצר על ידי כוח משטרה.

הסדר הטיעון שבמסגרתו תוקן כתב האישום לא כלל הסכמה לעניין העונש.

תסקיר שירות המבחן

2. תסקיר שירות המבחן מיום 15.7.18 מלמדנו כי הנאשם בן 73, יליד גאורגיה, עלה לישראל בשנת 1973. הנאשם גרוש ואב לשלושה ילדים בוגרים ומזה שנים אינו משולב במעגל התעסוקתי ומתקיים לדבריו, מקצבת זקנה מהמוסד לביטוח לאומי.

שירות המבחן דיווח כי בקשר עם הנאשם בלטה נטייתו להציג מצג חיובי, תוך אידיאליזציה של עצמו, טשטוש מוקדי

הבעייתיות בהתנהלותו ומסירת מידע באופן סלקטיבי ולעתים סותר.

תולדות חייו של הנאשם מלמדים שהוא הבכור במשפחה שבה שישה ילדים, אשר מצבה הכלכלי היה ירוד ובלתי יציב. אביו נפטר לפני כ-20 שנה, היה מכור להימורים בקלפים ואמו נמצאת כיום בבית אבות. בהיותו בן 23, נישא הנאשם, אך בשנת 2010 התגרש.

לאחר סיום לימודיו בתיכון בארץ מולדתו, הנאשם עבד על מנת לסייע בפרנסת המשפחה אשר חיה במצוקה בשל קשיי התפקוד של האב. הנאשם סיפר שלא גויס לשירות סדיר בצבא הסובייטי, לאחר ששילם שוחד לצורך זיוף מסמכי הרפואיים ולאורך השנים עבד כפועל במפעל, עד עלייתו ארצה.

בישראל עבד הנאשם כעצמאי, תחילה בחנות תכשיטי זהב ובהמשך בתחום המסעדות. לדבריו, היה מיליונר וחי ברמת חיים גבוהה מאוד ואף סייע לילדיו לפתוח עסקים. קצינת המבחן ציינה, כי בתקופה האמורה הנאשם נשפט בגין החזקת מקום להימורים והגרלות.

בשלב מסוים הנאשם נאלץ להעביר את ניהול המסעדה לחבר והעסק כשל והנאשם נאלץ להכריז על פשיטת רגל ומאז הוא אינו עובד ומתקיים מקצבאות הביטוח הלאומי.

המסמכים הרפואיים שהוצגו לשירות המבחן העידו כי בעשור האחרון חלה התדרדרות במצבו הבריאותי של הנאשם ובין היתר הוא סובל מאלכוהוליזם.

הנאשם מסר, כי הוא נוהג להמר ולשחק בקלפים, לעתים גם באופן מקצועי, שכן הוא מוצא בהימורים מפלט מתחושות בדידות ודיכאון שחש מאז אובדן הצלחתו העסקית ומעמדו הכלכלי הגבוה.

הנאשם מסר, כי על אף מצבו הבריאותי המורכב כיום הוא אינו מוכן "לוותר על שמחת החיים האחרונה שנותרה לי" והוא לא רואה עצמו כמכור הזקוק לעזרה.

גיליון הרישום הפלילי של הנאשם מעלה כי לחובתו 2 הרשעות קודמות, אך כיום לא עומדים נגדו תיקים פתוחים נוספים.

באשר לעבירה הנוכחית, הנאשם מסר מידע סותר ולא אמין ושירות המבחן הבין את העבירה שבוצעה על רקע קשיי הכלכליים כתוצאה מאורח חייו ההתמכרותי.

שירות המבחן התרשם מאדם בעל פגיעה נרקסיסטית וקווי אישיות מרמתיים, קושי בקבלת גבולות ונטייה לטשטוש. לאורך השנים נשאר בעמדתו ודרכי התמודדותו ללא רצון לשנותם, תוך הפקת רווחים שוליים ממצבו ומתן לגיטימציה לבחירותיו, בשל קושי לראות השלכותיהם על הסובבים אותו.

שירות המבחן מצא, כי ללא שילוב בתהליך גמילה נפשי משימוש באלכוהול והימורים, קיים פוטנציאל להישנות התנהגות עוברת חוק, אך לאחר שהנאשם שלל נזקקות לטיפול ואף ביטא חוסר רצון לשנות את אורחות חייו, נשלל האפיק הטיפולי לגביו.

בשל כך שהנאשם מכור לאלכוהול והימורים, אינו משולב במעגל התעסוקתי מעל 15 שנה, הנאשם אינו מתאים לביצוע צו שירות לתועלת הציבור. בשל כך גם לא הומלץ על מסגרת טיפולית במסגרת צו מבחן.

עמוד 2

שירות המבחן לא מצא אפשרות להמליץ על חלופה עונשית או שיקום במסגרת הקהילה העשויות להפחית סיכון להישנות עבירות, לפיכך המליץ השירות כי במידה ויגזר על הנאשם מאסר בפועל, תופנה תשומת לב השב"ס למצבו.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות

3. הממונה על עבודות השירות מצא כי הנאשם אינו כשיר לביצוע עבודות שירות בשל מצבו הבריאותי.

טיעונים לעונש

4. ב"כ המאשימה טען, כי לא רק שהנאשם רכש שטרות כסף מזויפים, הוא גם ניסה למכור 50 שטרות לשוטר סמוי תמורת 2,500 ₪.

הערכים המוגנים בעבירה זו לשיטת המאשימה, הם שמירה על המרקם הכלכלי והיציבות המסחרית של החברה ושמירה על רכושם של בעלי עסקים מפני רמאים וזייפנים שמבקשים לקבל לידיהם את סחורתם מבלי לשלם.

מעשיו של הנאשם מעידים על שיטת פעולה ולא על מצוקה כלכלית בלבד, ומתחם הענישה נע במקרה זה בין מספר חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל.

ב"כ המאשימה טען טיעוניו בטרם הוגשה חוות דעת הממונה על עבודות השירות, ולכן ביקש להשית על הנאשם 6 חודשי מאסר אשר ירוצו בעבודות שירות וקנס בסך 2,000 ₪, ובמידה וימצא כי אינו מתאים לריצוי עבודות שירות, לגזור עליו 4 חודשי מאסר בפועל. לשיטת המאשימה, הנאשם יכול לרצות מאסר בבית הסוהר שם יקבל טיפול רפואי בהתאם לצרכיו.

כאמור, הנאשם נמצא כבלתי כשיר לביצוע עבודות שירות.

5. ב"כ הנאשם טען, כי נסיבותיו של הנאשם מיוחדות מאוד ולכן יש להסתפק בעונש שאינו כולל רכיב של מאסר, גם לא בעבודות שירות.

לשיטת הסניגור, מנעד העונשים בעבירות אלה רחב ומתחיל ממאסר על תנאי ועד מאסר שיכול שירוצו בעבודות שירות. הנאשם, בן 73 שנה, סובל מבעיות כרוניות בתחום הקרדיולוגיה, לאחר שעבר ניתוחים החל משנת 2007. הנאשם סובל מדיכאון כרוני החל משנת 2010 ואף איים לפגוע בעצמו. הוא אינו בקשר עם ילדיו ואין לו מקורות כלכליים לבד מקצבת המוסד לביטוח לאומי. עברו הפלילי של הנאשם הינו משנת 2002, ועונשו היה אז מאסר על תנאי, כך שהנאשם מעולם לא ריצה מאסר בבית סוהר.

הסניגור הוסיף, שהנאשם אינו אדם שאורחות חייו עברייניים, הוא נטל אחריות על מעשיו והביע חרטה והסביר שביצע את העבירה על רקע מצוקה כלכלית. העבירה בוצעה לפני שנתיים וחצי ומאז הנאשם לא הסתבך והוא מתנהל ללא דופי.

הסניגור הגיש פסיקה של כב' השופטת ר' פרידמן - פלדמן, (ת"פ 7790-08), בה נידון נאשם בעבירה של זיוף מטבעות בסך של 4,000 ₪ לעונש של מאסר על תנאי, של"צ וקנס ולאור נסיבותיו של הנאשם, ביקש הנאשם להסתפק במאסר צופה פני עתיד בדמות מאסר על תנאי מרתיע.

הסניגור ביקש להימנע מהשתת קנס כספי שכן הנאשם נמצא בפשיטת רגל, ולכן ניתן להסתפק במקרה זה במאסר על תנאי מרתיע יחד עם התחייבות כספית.

הסניגור הגיש לתיק בית המשפט העתק הבקשה לעיכוב הליכים שהוגשה ליועץ המשפטי לממשלה לה צורפו מסמכים רפואיים ומסמכים אישיים נוספים של הנאשם וכן את החלטת היועץ המשפטי הדוחה את הבקשה (נ/1) וכן צו כינוס שניתן לנאשם בבית המשפט המחוזי בירושלים ביום 14.9.17(נ/2).

בית המשפט אפשר לבא כוח הנאשם להשלים טיעוניו לעונש, ובדין שהתקיים היום חזר בא כוח הנאשם והדגיש את מצבו הכלכלי והבריאותי של הנאשם. לטענתו, שליחתו למאסר בפועל יפגע בנאשם באופן משמעותי וזאת בשל מצב בריאותו הקשה. בתמיכה לטיעוניו, הציג היום שני מסמכים נוספים על אלה שהוגשו עד כה, ובהם בקשה לוועדה לדיור מוגן ופירוט חובות לתשלום ארנונה. יכולתו של הנאשם לעמוד בתשלומים הינו בלתי אפשרי לחלוטין. הסניגור ביקש להסתפק בהטלת עונש של מאסר על תנאי בלבד, ולכך מתנגדת המאשימה באופן נחרץ כשעמדתה היא שליחתו של הנאשם למאסר בפועל, שכן לא נמצא כשיר לביצוע עבודות שירות ואין המלצה של שירות המבחן לביצוע של"צ.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

6. סעיף 40 ג לתיקון 113 לחוק העונשין, מורה כי בית המשפט יקבע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירה בהתאם לעיקרון המנחה, הוא עיקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הערך המוגן בעבירה של החזקת שטר כסף מזויף הוא הגנה על הכלכלה, הסחר ההוגן וזכות הקניין. המשמעות של שימוש בשטרות מזויפים הינה מסירת סחורה, מבלי לקבל בעדה תמורה וכך נגרם להם נזק כלכלי. העונש המרבי הקבוע לצדה של עבירה זו בחוק העונשין הינו 7 שנות מאסר, ומכאן החומרה שבמעשה זה.

נסיבות ביצוע העבירה מלמדות שהנאשם רכש מאדם אחר 100 שטרות מזויפים. בהמשך, ניסה הנאשם למכור את השטרות לסוכן משטרה סמוי, ומכאן שלא זו בלבד שהנאשם התכוון לעשות בשטרות שימוש אישי, אלא ביקש להפיץ אותם ברבים, תמורת רווח כספי.

הנאשם נערך מראש לרכישת השטרות, בדרך של יצירת הקשר עם המוכר והכנת התשלום הנדרש ממנו מראש. נראה כי הוא הבין את משמעות מעשיו ויכול היה להימנע מהם.

באשר לנסיבות לביצוע העבירה, נראה ששילוב של מצוקה כלכלית ודפוסי מרמה עליהם דווח בתסקיר הם אשר הביאו את הנאשם לעבור את העבירה.

הסכום הנחזה של השטרות המזויפים הינו 10,000 ₪, ומכאן נגזרת מידת הפגיעה שהייתה צפויה כתוצאה משימוש בשטרות אלה. יחד עם זאת, כתב האישום לא מתאר מה נעשה בפועל עם שטרות אלה, מלבד אותם שטרות שהנאשם העביר לסוכן המשטרה. לפיכך, הפגיעה בערך המוגן במקרה זה הינה נמוכה - בינונית.

לאחר שנתתי דעתי לערכים המוגנים, לנסיבות ביצוע העבירות ולמדיניות הענישה הנוהגת בפסיקה בעבירות מסוג זה, אני קובע כי מתחם העונש ההולם נע במקרה זה ממאסר על תנאי וצו שירות לתועלת הציבור ועד למאסר בפועל למספר חודשים בודדים וקנס כספי.

העונש המתאים

7. בעת קביעת העונש המתאים לנאשם, מתחשב בית המשפט בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה המפורטות בסעיף 40 יא לחוק העונשין.

הנאשם הודה בעבירה המיוחסת לו ובכך נטל אחריות על מעשיו. מאז ביצע את העבירות בשנת 2015 חלפו שלוש שנים, בהן לא שב לבצע עבירות.

לחובת הנאשם שתי הרשעות קודמות, הרשעה בעבירה של החזקת מקום להימורים או הגרלות משנת 2003 והרשעה נוספת בעבירה של היזק לרכוש במזיד משנת 2001. מדובר בעבירות ישנות שהנאשם ביצע לפני זמן רב ומאז לא שב לבצע עבירות נוספות, אך העובדה שאחת מהן נוגעת בתחום המרמה וההימורים, מדגישה את מימד המרמה והעורמה בחייו של הנאשם.

לנסיבות חייו של הנאשם השפעה על ביצוע מעשה העבירה: הנאשם אינו משולב במעגל התעסוקה מזה שנים רבות, הוא אינו עובד לפרנסתו אלא מתקיים מקצבת המוסד לביטוח לאומי מזה שנים, והוא מכור לאלכוהול, אותו הוא מתאר כשמחת החיים האחרונה שנותרה לו. הנאשם שיתף כי הוא נוהג להמר מזה שנים, ונראה שעל אף שלקח אחריות על העבירה, אין לנאשם רצון לשנות את הדפוסים אשר הביאו אותו לבצע את העבירה.

שירות המבחן התרשם כי הדרך לשיקום הנאשם ולהפסקת השימוש באלכוהול וההימורים היא בתהליך גמילה, אך הנאשם לא גילה רצון או שאיפה כלשהי להשתתף בתהליך כזה, ולכן לא קיים אפיק טיפולי-שיקומי אשר יסייע לנאשם.

מתחם העונש ההולם מתחיל, כאמור, מענישה צופה פני עתיד בשילוב שירות לתועלת הציבור, אך כפי שהתרשם שירות המבחן, הנאשם אינו מתאים לביצוע עונש זה וגם לעבודות שירות נמצא הנאשם בלתי כשיר.

הנאשם בן כ- 73 שנה כיום ומצבו הרפואי איננו טוב. כפי שעולה מהמסמכים הרפואיים שהגיש הסניגור, הנאשם סובל מבעיות לב כרוניות מזה שנים. הוא חולה במחלת הסוכרת ובנוסף מכור לאלכוהול וסובל מדיכאון שנמשך מזה שנים ונראה שהוא חי בבדידות רבה, בגפו.

בהתחשב בנסיבות אלה, אין ספק שעונש מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריה, לראשונה בחייו, יפגע בנאשם עד מאוד, אך נוכח הנסיבות הקיימות ובמיוחד בצורך להרתיע את הנאשם מביצוע מעשים דומים בעתיד, על העונש שיושת על הנאשם להיות כזה אשר יבהיר לו את חומרת המעשה.

עמדת המאשימה הינה נחרצת לשליחתו של הנאשם לריצוי מאחורי סורג ובריה ולא הותירה לבית המשפט כל אפשרות אחרת. הצעת הסניגור להטיל על הנאשם עונש מותנה בלבד, אינה עומדת במתחם הענישה בהתייחס לעבירה החמורה אותה ביצע הנאשם.

לאחר שנתתי דעתי לשיקולי הענישה הנדרשים, תוך איזון בין הצורך בהרתעת הנאשם, לנסיבותיו המיוחדות, מצבו הבריאותי, מצבו הכלכלי ושאר נסיבותיו האישיות, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. שלושה חודשי מאסר לריצוי בפועל. הנאשם יתייצב ביום 3.2.19 בשעה 08:30 בבית המעצר "ניצן" ברמלה.

עמוד 5

2. 6 חודשי מאסר אשר אותם הנאשם לא ירצה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מהיום על העבירה בה הורשע בהליך זה.

3. קנס בסך 1,000 ₪ או אמסר של 10 ימים תחתיו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים שווים החל מ-1.5.19 ובכל ראשון לחודש שלאחריו.

4. רופא בית המאסר מתבקש לבדוק את הנאשם ולתת לו את הטיפול המתאים נוכח מצב בריאותו הקשה.

העתק ישלח לשירות המבחן ולממונה על עבודות שירות.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 45 יום.

ניתן היום, י"א טבת תשע"ט, 19 דצמבר 2018, במעמד ב"כ המאשימה, מתמחה הגב' מירי טל, הנאשם וב"כ עוה"ד מג'ד בדר.